

Arrest

nr. 337 345 van 8 december 2025
in de zaak RvV X / XI

Inzake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat D. GEENS
Lange Lozanastraat 24
2018 ANTWERPEN

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE VOORZITTER VAN DE XIde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Palestijnse nationaliteit te zijn, op 24 maart 2025 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 13 maart 2025.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 3 juni 2025 met toepassing van artikel 39/73 van voormelde wet.

Gelet op het verzoek tot horen van 12 juni 2025.

Gelet op de beschikking van 29 juli 2025 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 5 september 2025.

Gehoord het verslag van kamervoorzitter M. MAES TORRES LOREDO.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partij en haar advocaat A. HAEGEMAN, loco advocaat D. GEENS.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Overeenkomstig artikel 39/73, § 2 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingen-wet) werd aan de partijen de grond meegedeeld waarop de kamervoorzitter steunt om te oordelen dat het beroep door middel van een louter schriftelijke procedure kan worden verworpen. In casu wordt het volgende gesteld:

“1. Verzoeker, die verklaart van Palestijnse origine te zijn en aan wie internationale bescherming werd verleend in Griekenland, dient beroep in tegen de beslissing “niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU lidstaat)” van 13 maart 2025, genomen door de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

Volgens de gegevens in het administratief dossier werd verzoeker op 13 februari 2023 de vluchtelingenstatus verleend in Griekenland en verkreeg hij er tevens verblijfsdocumenten als statushouder: zijn verblijfsvergunning is geldig tot en met 13 februari 2026, en zijn reisdocument werd uitgegeven op 21 maart 2023 en is geldig tot en met 20 maart 2028 (AD CGVS, map DVZ met Eurodac Search Result van 15 mei 2023 en Eurodac Marked Hit van 2 juni 2023).

2. Verzoeker klaagt aan dat de commissaris-generaal bij het nemen van de bestreden beslissing de in artikel 57/6, §3, derde lid van de Vreemdelingenwet gestelde termijn van vijftien werkdagen niet heeft gerespecteerd.

De Raad wijst er op dat dit een louter indicatieve ordeterminj betreft. Een snelle behandeling is derhalve wenselijk, maar niet verplicht. De wet verbindt aan het overschrijden van voormelde termijn geen sanctie en er zijn geen wettelijke bepalingen of beginselen die de Raad toelaten een vreemdeling als vluchteling te erkennen of de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen omdat zijn verzoek om internationale bescherming niet binnen een bepaalde termijn werd afgehandeld. Evenmin wordt de commissaris-generaal opgelegd om in zijn beslissing op grond van artikel 57/6, §3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet uitleg te verschaffen waarom de vooropgestelde termijn niet werd nageleefd, noch kan uit het niet nemen van een beslissing tot niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU-lidstaat) binnen de door artikel 57/6, §3, derde lid van voormelde wet gestelde termijn worden afgeleid dat het beschermingsverzoek wél ontvankelijk dient te worden verklaard, zoals verzoeker suggereert in het verzoekschrift. Het overschrijden van die termijn van 15 dagen brengt immers geen verlies van bevoegdheid met zich mee. Dat deze termijn wordt overschreden, heeft aldus geenszins tot gevolg dat de commissaris-generaal niet (langer) bevoegd zou zijn om de ingediende verzoeken om internationale bescherming op grond van voormelde bepaling niet-ontvankelijk te verklaren. Bovendien kan verzoeker niet voorhouden benadeeld te zijn door de langere duur van de procedure nu hij hierdoor langer bescherming genoot tegen de beweerde vervolging en aanvullende stukken kon verzamelen ter staving van zijn relaas (cf. RvS 4 oktober 2018, nr. 13.026 (NTB); RvS 30 juni 2022, nr. 14.948 (NTB); RvS 7 februari 2023, nr. 15.250 (NTB)).

Verzoeker maakt een schending van artikel 57/6 van de Vreemdelingenwet, van de redelijke termijn, van het vertrouwensbeginsel, van het rechtszekerheidsbeginsel of van de motiveringsplicht dan ook niet aannemelijk.

3. Artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet vormt de omzetting naar Belgisch recht van het wederzijds vertrouwensbeginsel vervat in artikel 33, lid 2, a) van de Richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming. Dit beginsel van wederzijds vertrouwen betreft evenwel een weerlegbaar vermoeden.

Het wederzijds vertrouwensbeginsel wordt weerlegd indien de voorzienbare levensomstandigheden van een verzoeker, die als persoon die internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest. De weerlegging vereist, specifiek voor wat betreft de voorzienbare levensomstandigheden, dat er sprake is van een situatie waarin een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt. Deze drempel wordt bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 50-51 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt. 90 en 101).

Wanneer er in een lidstaat sprake is van “tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken”, dan vallen deze tekortkomingen bijgevolg enkel onder artikel 4 van het Handvest wanneer zij voormelde bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken (cf. HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 89). Verder kan er niet worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt, kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 52 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, C-163/17, Jawo, pt. 95).

4. Uit de door de beide partijen bijgebrachte landeninformatie blijkt niet dat de levensomstandigheden van begunstigden van een internationale beschermingsstatus in Griekenland zodanig zijn dat deze begunstigden, als zij naar daar zouden terugkeren, a priori allemaal automatisch zullen worden geconfronteerd met een

reëel risico om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan. De situatie is niet van die aard te zijn dat elke statushouder zich in of bij terugkeer naar Griekenland in een staat van zeer verregaande materiële deprivatie bevindt, die het onmogelijk maakt om in zijn of haar elementaire levensbehoeften te voorzien. Dit neemt niet weg dat er in Griekenland sprake is van een zeer precarie situatie waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van statushouders in Griekenland. De situatie voor statushouders in en bij terugkeer naar Griekenland is ernstig en moeilijk, hetgeen onder andere het gevolg is van de administratieve obstakels waarmee zij worden geconfronteerd waardoor zij in zware en schrijnende levensomstandigheden kunnen terecht komen met belemmeringen inzake de toegang tot o.a. socio-economische en medische hulp.

In dit verband moet rekening worden gehouden met “alle gegevens van de zaak” (HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., pt. 89) en is het noodzakelijk op basis van de individuele omstandigheden van de verzoekende partij haar verzoek te beoordelen, waarbij het aan de verzoekende partij toekomt om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat zij zich kan beroepen op de beschermingsstatus die haar in Griekenland werd verleend en de rechten die daaruit voortvloeien zodanig zijn dat zij niet terecht komt in een staat van zeer verregaande materiële deprivatie te weerleggen.

5. Verzoeker slaagt er in casu niet in dit vermoeden te weerleggen. Hij betwist weliswaar in zijn verzoekschrift op algemene wijze de gedane vaststellingen van de verwerende partij, doch slaagt er niet in een ander licht te werpen op hetgeen concreet met betrekking tot zijn persoonlijke situatie en levensomstandigheden als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland wordt vastgesteld. Door louter te volharden in zijn eerder afgelegde verklaringen en deze te herhalen, brengt verzoeker geen concrete en geobjectiveerde elementen aan die een ander licht kunnen werpen op de bevindingen van de verwerende partij inzake de niet-ontvankelijkheid van zijn beschermingsverzoek.

6. De Raad herinnert eraan dat verzoeker op 13 februari 2023 in Griekenland internationale bescherming werd verleend (AD CGVS, map DVZ met Eurodac Search Result van 15 mei 2023 en Eurodac Marked Hit van 2 juni 2023).

Waar verzoeker zich de vraag stelt of hij heden nog steeds internationale bescherming geniet in Griekenland, wijst de Raad erop dat er een onderscheid dient te worden gemaakt tussen de verleende internationale beschermingsstatus enerzijds en de daaraan gekoppelde verblijfstitel anderzijds. Waar de verblijfstitels blijkens artikel 24 van de richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming (herschikking) (hierna: richtlijn 2011/95/EU) in wezen beperkt in de tijd en verlengbaar zijn (zoals overigens ook in België), is zulks in beginsel niet het geval wat betreft de verleende beschermingsstatus die onverkort blijft gelden zolang er een nood is aan bescherming en die slechts in uitzonderlijke, limitatief bepaalde omstandigheden kan worden ingetrokken of beëindigd (cf. de artikelen 11, 14, 16 en 19 van de richtlijn 2011/95/EU). De bewijslast met betrekking tot de eerder verleende internationale bescherming(ssatus) in toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet berust inderdaad bij het CGVS, doch eens hieraan is voldaan, komt het de verzoeker die de actualiteit of effectiviteit van deze bescherming ter discussie stelt, persoonlijk toe om aan te tonen dat hij niet (meer) op deze bescherming kan rekenen. Het komt aldus aan verzoeker zelf en niet aan het CGVS toe om het bewijs te leveren dat hij in Griekenland niet langer internationale bescherming geniet. Verzoeker blijft hier echter in gebreke.

Er zijn geen ernstige indicaties dat hij thans in Griekenland niet langer deze beschermingsstatus zou hebben. Hij brengt geen concrete of verifieerbare elementen aan die wijzen op een intrekking of opheffing van de hem verleende status, noch bevat het administratief dossier enige concrete aanwijzing in die zin. Uit het enkele feit dat hij sinds april 2024 niet meer in Griekenland woont en hij er dus geen domicilie meer heeft, kan immers niet worden afgeleid dat verzoeker niet langer over internationale bescherming in Griekenland beschikt. Indien hij van mening is dat er een einde zou zijn gesteld aan zijn verblijfsstatuut omwille van een afwezigheid, of dat hiertoe een procedure is opgestart, komt het verzoeker toe om dit op afdoende wijze aan te tonen. Het louter in vraag stellen van het actueel karakter van de verleende beschermingsstatus volstaat niet. Aangezien, gelet op het bovenstaande, met reden aangenomen kan worden dat zijn internationale beschermingsstatus in Griekenland nog steeds geldig is, wijst niets er daarenboven op dat hij er niet naar zou kunnen terugkeren.

7. Waar verzoeker voorhoudt dat hij niet meer in het bezit zou zijn van zijn Griekse verblijfsdocumenten en in de mate deze nog geldig zouden zijn, stelt de Raad vooreerst vast dat, zoals ook in de bestreden beslissing wordt bemerkt, verzoeker bij loutere beweringen blijft. Door louter te stellen dat hij geen negatief bewijs kan leveren van het verlies van zijn documenten, kan verzoeker hier niet anders over doen denken, temeer hij geen attest van verlies of diefstal voorlegt.

Los daarvan, wordt in de bestreden beslissing vooreerst verduidelijkt dat een persoon die internationale bescherming geniet in Griekenland en zijn afgedrukte verblijfsvergunning (het document dat aantoonst dat hij in het bezit is van een geldige verblijfsvergunning) heeft kwijtgeraakt, niet te maken krijgt met de specifieke moeilijkheden waarmee personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en van wie de verblijfsvergunning is verlopen en die naar deze lidstaat moeten terugkeren, worden geconfronteerd. De verwerende partij wijst erop dat het mogelijk is een duplicaat te krijgen als de gedrukte verblijfsvergunning (ADET) verloren is gegaan of gestolen en geeft ook de te volgen procedure mee: "Daartoe moet men zich naar een Asielbureau begeven om het verlies van het document aan te geven en een bewijs van verlies te krijgen dat aan de politie moet worden overgelegd. De politie zal de betrokken persoon een kennisgeving overhandigen. Het Asielbureau moet van dit bericht op de hoogte worden gebracht en ongeveer 4 maanden nadat het op de hoogte is gebracht, neemt het een nieuwe beslissing over de afgifte van een verblijfsvergunning. Zodra de beslissing is verkregen, moet een afspraak worden gemaakt met het relevante Politiekantoor om de nieuwe gedrukte verblijfsvergunning te verkrijgen. De procedure is vergelijkbaar in het geval van beschadigde documenten (Refugee Info Greece - How to renew and replace lost, damaged or expired documents, 6 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985619341335>)."

Hoewel de informatie over de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland melding maakt van de specifieke moeilijkheden waarmee personen worden geconfronteerd die geen geldige verblijfsvergunning meer hebben wanneer zij terugkeren, maakt deze objectieve informatie geen melding van soortgelijke problemen waarmee personen worden geconfronteerd die geen gedrukte verblijfsvergunning meer hebben. Zelfs indien verzoeker niet langer in het bezit zou zijn van zijn geprinte verblijfsvergunning, hetgeen niet zonder meer kan worden aangenomen gezien haar blote beweringen dienaangaande, blijkt hieruit dan ook niet dat hij geconfronteerd zou worden met de moeilijkheden die mensen ondervinden die geen geldige verblijfsvergunning meer hebben.

8. De Raad wijst er voorts op dat het aan de begunstigde(n) van internationale bescherming toekomt om de nodige inspanningen te doen om zich te integreren in de samenleving waar hij/zij internationale bescherming heeft bekomen, door er onder meer werk en huisvesting te zoeken en de taal te leren. In de bestreden beslissing wordt terdege vastgesteld: "Nadat u eerst aangaf geen dag te hebben gewerkt in Griekenland en verklaarde dat er helemaal geen werk is (CGVS, p. 7, 9) gaf u vervolgens aan toch twee dagen te hebben gewerkt in de appelsienenpluk. U stopte hier na twee dagen echter mee omdat zwaar werk was tegen een lage betaling (CGVS, p. 10). Bovendien verliet u Griekenland slechts 25 dagen na het verlaten van het opvangcentrum (CGVS, p. 6). Dit getuigt dan ook niet van een oprechte intentie om een duurzaam bestaan op te bouwen in Griekenland."

Er kan van verzoeker verwacht worden dat hij de nodige procedures doorloopt en geduld uitoefent vooraleer hieromtrent conclusies te trekken. Zulke inspanningen blijken niet uit verzoekers verklaringen en gedragingen, zoals ook de commissaris-generaal pertinent vaststelt. De houding en het handelen van verzoeker duiden er daarentegen op dat hij geenszins van plan was om in Griekenland een duurzaam leven en een toekomst uit te bouwen. Uit verzoekers verklaringen blijkt dat hij slechts 25 dagen na het verlaten van het opvangcentrum Griekenland verliet en in het totaal amper twee maanden in Griekenland verbleef (NPO, p.6 en 9). Hieruit kan geen oprechte intentie blijken om een duurzaam bestaan op te bouwen in Griekenland. Het is voor verzoeker dan ook onmogelijk om conclusies te trekken omtrent de mogelijkheden op vlak van huisvesting, werkgelegenheid, gezondheidszorg of het aanbieden van taalcursussen in Griekenland. Door louter te stellen dat hij wel degelijk inspanningen heeft geleverd en dat het onvoldoende is om te stellen dat hij hiertoe niet de intentie zou hebben gehad, kan verzoeker hier niet anders over doen denken. Hierbij wijst de Raad nog op de volgende pertinente vaststellingen in de bestreden beslissing: "U hebt namelijk in Athene een verwant bij wie u reeds kosteloos kon verblijven en die er al jarenlang woont en werkt en die u bij een terugkeer naar Griekenland aldus de nodige ondersteuning kan geven (CGVS, p. 6-7). Daarnaast hebt u ook een groot familiaal netwerk in Europa (CGVS, p. 8), dat u reeds in het verleden financieel heeft geholpen (CGVS, p. 5, 8). U bent een jonge man zonder medische of psychologische problemen (CGVS, p. 4, 11) en hebt in België werk en een woning gevonden (CGVS, p. 4). Gezien dit alles zou u dus in staat moeten zijn om in Griekenland eventuele moeilijkheden te overkomen."

In de bestreden beslissing wordt terecht aangestipt dat uit de objectieve informatie blijkt dat mensen die na 31 december 2020 een aanvraag voor internationale bescherming indienen automatisch een AFM-nummer krijgen wanneer ze hun kaart als verzoeker van internationale bescherming krijgen. Dit fiscaal registratienummer geeft toegang tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Het fiscaal registratienummer (AFM) blijft geldig zolang de verblijfsvergunning (ADET) ook geldig is (Ibidem). Daar verzoeker nog een geldige verblijfsvergunning heeft, is het dus dat hij ook een fiscaal registratienummer heeft dat hem toegang geeft tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van onroerend goed.

Verzoeker toont verder niet aan geen toegang te hebben (gehad) tot de medische gezondheidszorg in Griekenland. In zoverre verzoeker nog niet in het bezit is van een sociaal zekerheidsnummer (AMKA) stelt de

verwerende partij dat de objectieve informatie waarnaar in de bestreden beslissing gerefereerd wordt, niet wijst op bijzondere problemen bij het voltooien van deze procedures (AIDA, Landenrapport: Griekenland. Update 2023; Beneficiaries of international protection in Greece - Access to documents and socioeconomic rights, RSA/PRO ASYL, blz. 19, maart 2023; Beneficiaries of international protection in Greece – Access to documents and socio-economic rights, RSA/PRO ASYL, maart 2024). Deze informatie toont aan dat, zelfs als verzoeker deze stappen niet had ondernomen, en hij dus deze stappen moet ondernemen in geval van terugkeer om er een te verkrijgen, hij niet verstoken zou zijn van toegang tot gratis gezondheidszorg, op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat ("If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription", UNHCR Greece, Living In Greece – Access to healthcare; Refugee.info, Greece - Health care without a social security number (PAAYPA or AMKA) van 29 april 2024. Verzoeker brengt in zijn verzoekschrift geen concrete elementen bij die hier anders over doen denken.

Verzoeker maakt met bovenstaande dan ook niet op concrete wijze aannemelijk dat hij buiten zijn eigen wil om in de onmogelijkheid was om zijn rechten in Griekenland te doen gelden. Het komt in dit verband verzoeker toe om de middelen die het recht en zijn status in Griekenland hiertoe bieden terdege te gebruiken, hetgeen hij evenwel niet aantoont. Hij toont niet aan deze afdoende te hebben benut, laat staan uitgeput. Hij toont niet aan, gelet ook op de korte tijd die hij er nog verbleef na de toekenning van internationale bescherming en zijn gebrekkige inspanningen om een leven op te bouwen in Griekenland, dat hij niet in de mogelijkheid zou zijn (geweest) om er huisvesting of tewerkstelling te vinden. Op grond hiervan kan dus niet worden besloten dat hij door de onverschilligheid van de Griekse autoriteiten buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terecht is gekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelde om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften. Evenmin zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer ernaartoe. Hij moet, gelet op de voorgaande vaststellingen, in staat worden geacht om bij terugkeer naar Griekenland een duurzaam bestaan uit te bouwen en er in zijn levensonderhoud te voorzien.

In het verzoekschrift verwijst verzoeker naar bepaalde moeilijkheden waarmee begunstigden van internationale bescherming in Griekenland geconfronteerd kunnen worden, maar haalt gelet op voorgaande pertinente vaststellingen zelf geen persoonlijke ervaringen aan om dit te concretiseren. Dergelijke algemene verwijzing volstaat dan ook niet om zonder meer aan te tonen dat verzoeker als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie verkeerde dan wel bij een terugkeer dreigt terecht te komen. Dit dient in concreto te worden aangetoond, waar verzoeker in gebreke blijft.

9. Verzoeker benadrukt voorts dat hij geen band heeft met Griekenland, maar zoals hoger is gebleken, heeft verzoeker niet de nodige inspanningen geleverd om zich te integreren in de Griekse samenleving. Het loutere gegeven geen band te hebben met Griekenland bereikt voorts niet het vereiste minimumniveau van ernst om als een daad van vervolging of als foltering, onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing in de zin van artikel 48/4, § 2, b) van de Vreemdelingenwet te kunnen worden aangemerkt. Er kan worden aangenomen dat verzoeker bij een terugkeer naar Griekenland mogelijk bepaalde aanpassingsmoeilijkheden zal kennen. Tevens kan worden aangenomen dat het van verzoeker enige inspanning zal vergen om zijn leven verder op te bouwen in Griekenland en er de taal aan te leren. Hieruit kan echter niet worden besloten tot het bestaan van een gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade.

10. In de mate verzoeker aanvoert dat hij geen bescherming tegen refoulement geniet in Griekenland, verwijst de Raad naar het voorgaande waarbij werd vastgesteld dat geen elementen voorliggen waaruit kan blijken dat verzoeker actueel niet langer internationale bescherming geniet in Griekenland. Op geen enkele wijze toont hij aan dat er sprake is van een wijdverspreide en systematische praktijk van teruggrijving van erkende vluchtelingen door de Griekse overheden. Evenmin toont hij in concreto aan dat er in zijn geval een reëel risico op refoulement bestaat.

11. Hoewel de beschikbare informatie getuigt van diverse problemen op het vlak van huisvesting, sociale zekerheid en tewerkstelling in hoofde van statushouders in Griekenland, blijft verzoeker, zoals blijkt uit het voorgaande, in gebreke om in zijn geval aan te tonen dat zijn levensomstandigheden in dat land de vereiste drempel van zwaarwichtigheid bereikten of zullen bereiken bij terugkeer. Verzoeker toont niet aan, ook al kan worden aangenomen dat zijn situatie door onzekerheid of een verslechtering van zijn levensomstandigheden gekenmerkt wordt, dat hij bij een terugkeer naar Griekenland in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling (HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., pt. 91). Hij toont niet aan dat hij persoonlijk in een situatie zou belanden die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de EU.

Verzoeker maakt niet in concreto aannemelijk dat hij daadwerkelijk verhinderd was om in Griekenland in zijn elementaire levensbehoeften te voorzien of om er aanspraak te kunnen maken op bepaalde basisvoorzieningen, noch dat hij bij terugkeer naar Griekenland zou worden blootgesteld aan onmenselijke en vernederende behandelingen in de zin van artikel 3 van het EVRM en van artikel 4 van het Handvest.

Verzoeker maakt zodoende niet op overtuigende wijze aannemelijk dat hij bij terugkeer naar Griekenland, wegens de onverschilligheid van de Griekse autoriteiten en buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, zal terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Evenmin maakt hij aannemelijk dat er in casu sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest.

12. Derhalve lijkt verzoeker geen elementen naar voren te brengen waaruit blijkt dat hij zich niet langer kan beroepen op de bescherming die reeds werd toegekend in Griekenland. Er worden geen feiten of elementen aangetoond die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet op zijn specifieke omstandigheden verhinderen. Zijn beschermingsverzoek dient dan ook op basis van deze rechtsgrond niet-ontvankelijk te worden verklaard.

Het aangevoerde middel lijkt ongegrond.”

2. Door een verzoek tot horen in te dienen, maakt de verzoekende partij kenbaar dat zij het niet eens is met deze in de beschikking opgenomen grond (zij wordt overeenkomstig artikel 39/73, § 3 van de Vreemdelingenwet immers geacht met deze grond in te stemmen wanneer zij niet vraagt om te worden gehoord). In dit kader benadrukt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) dat het verzoeken om een hoorzitting om alsnog zijn visie kenbaar te maken de enige functie van het verzoek tot horen is (cf. Wetsontwerp van 6 december 2010 houdende diverse bepalingen (II), Memorie van toelichting, *Parl.St. Kamer*, 2010-2011, nr. 53 0772/001, 25, 26) en dit verzoek zodoende niet mag worden beschouwd als een bijkomende memorie. Bovendien strekt het verzoek tot horen er niet toe de verzoekende partij de mogelijkheid te geven onvolkomenheden in het verzoekschrift, hetzij deze waarop in de beschikking overeenkomstig artikel 39/73, § 2 van de Vreemdelingenwet precies wordt gewezen, hetzij andere, alsnog recht te zetten. Ook het betoog ter terechtzitting vermag dit niet te doen.

3. Vooreerst maakt verzoeker op 1 september 2025 een eerste aanvullende nota overeenkomstig artikel 39/76, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet over waarbij wordt verwezen naar geactualiseerde landeninformatie. Met vermelding van de consulteerbare weblink refereert hij aan de “*Communication on the status of migration management in mainland Greece*”, Europese Commissie, 4 april 2025. Verzoeker haalt tevens drie andere bronnen aan, met name RSA/PRO ASYL van maart 2025, een rapport van het Grieks ministerie van Migratie en Asiel van mei 2025 en een artikel van 9 juli 2025 van Reuters, maar zonder werkende weblink.

4.1. De verwerende partij is niet ter terechtzitting verschenen.

4.2. Artikel 39/59, § 2 van de Vreemdelingenwet bepaalt als volgt:

“Alle partijen verschijnen ter terechtzitting of zijn er vertegenwoordigd. Wanneer de verzoekende partij noch verschijnt noch vertegenwoordigd is, wordt het beroep verworpen. De andere partijen die niet zijn verschenen of niet vertegenwoordigd zijn, worden geacht in te stemmen met de vordering of het beroep. In elke kennisgeving van een beschikking tot vaststelling van de rechtsdag wordt melding gemaakt van deze paragraaf.”

Deze wetsbepaling houdt niet in dat de Raad op grond van de afwezigheid van de verwerende partij ter terechtzitting verplicht zou zijn het beroep gegrond te verklaren en aldus de verzoekende partij te erkennen als vluchteling of haar de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen. Evenmin houdt deze bepaling een omkering van de bewijslast in. Zij heeft enkel tot gevolg dat de Raad de eventuele excepties en het verweer ten gronde in de nota met opmerkingen van de verwerende partij niet dient te beantwoorden (RvS 13 mei 2014, nrs. 227.364 en 227.365).

5.1. In het proces-verbaal van de terechtzitting van 5 september 2025 staat het volgende vermeld:

“Tolk 1406 staat onder eed en tolkt Arabisch – Nederlands.

De voorzitter verwijst naar de gronden van de beschikking die het voorwerp uitmaakt van het verzoek om te worden gehoord. Verzoeker legt een aanvullende nota neer en wenst hiermee te verwijzen naar de meest recente rapportage van RSA en van de Europese Commissie. Hierbij stelt verzoeker dat de bestreden beslissing en voormelde beschikking zijn gebaseerd op verouderde informatie die wordt weerlegd door de meer recente landeninformatie die hij bijbrengt middels zijn aanvullende nota's, meer bepaald het RSA-rapport "No support for refugees returned to Greece" van 20 maart 2025, het algemeen RSA-rapport betreffende erkende vluchtelingen in Griekenland van 7 april 2025 en het meest recente rapport van de Europese Commissie. Verzoeker specificeert hierbij dat het RSA-rapport van 7 april 2025 melding maakt van "a total halt of basic services for refugees", wat voor hem ernstige gevolgen zal hebben bij terugkeer. Hij wijst erop dat in Griekenland in 2024 meer dan 40 000 personen werden erkend als vluchteling, maar dat er ernstige tekortkomingen zijn in de dienstverlening en vluchtelingen na hun erkenning aan hun lot worden overgelaten. De Griekse overheid neemt geen enkel initiatief om de situatie van statushouders te verbeteren, wat maakt dat de bescherming die zij genieten louter theoretisch en geenszins effectief is. Specifiek voor wat betreft de situatie van terugkeerders zoals verzoeker wordt er bij aankomst geen informatie verschaft. Bijgevolg dient te worden afgestapt van het interstatelijk vertrouwensbeginsel. Er wordt in de landenrapportering louter melding gemaakt van een Duits hulpprogramma, maar het is niet duidelijk of dit ook werkelijk werd opgestart. Het Griekse Helios-programma werd inmiddels stopgezet en het daaropvolgende Helios+-programma zou hebben moeten ingaan in februari 2025, maar het is niet duidelijk of dit effectief is gebeurd en bovendien zou dit programma slechts voorzien in 1000 opvangplaatsen, zodat het gezien het aantal uitgereikte verblijfsvergunningen niet meer is dan een druppel op een hete plaat. Verzoeker vestigt ook de aandacht op de administratieve obstakels die erkende vluchtelingen moeten overwinnen, wat via Refugee Info Greece ook wordt aangehaald in voormelde RSA-rapportering. Wanneer een verblijfsvergunning (ADET) wordt toegekend, moet de houder ervan deze activeren door middel van een zgn. AMKA-nummer, maar dit is slechts mogelijk van zodra de vergunningshouder regelmatig is ingeschreven. De bevoegdheden in deze zijn verspreid over zes verschillende Griekse ministeries, zodat er sprake is van "een nest waarin een kat zijn eigen jongen niet terugvindt", en om een AMKA te verkrijgen moet men voldoen aan een reeks voorwaarden, zoals het beschikken over een geldig paspoort of reisdocument, een geldige ADET die werd geactiveerd nadat men regelmatig werd ingeschreven en een bewijs van tewerkstelling of studies. Aangezien verzoeker al geruime tijd weg is uit Griekenland kan hij onmogelijk aan deze voorwaarden voldoen en dreigt hij in een vicieuze cirkel te belanden. Bovendien moeten statushouders voor een legaal verblijf in Griekenland ook beschikken over een fiscaal nummer (AFM), waaraan eveneens een hele reeks schier onmogelijk te vervullen voorwaarden is verbonden, zoals onder meer een contract i.v.m. de verblijfplaats, een bevestiging van de verhuurder of een bewijs van eigendom van een woning, een bewijs van tewerkstelling of zelfstandige activiteit, ... Om al deze redenen is verzoeker het niet eens met de analyse dat het beschikken over een ADET en een AMKA moet volstaan om in Griekenland een menswaardig leven te kunnen opbouwen, waar nog bovenop komt dat medische en psychologische hulp er niet beschikbaar zijn en racisme en discriminatie en geweld tegenover vreemdelingen alomtegenwoordig zijn in de Griekse samenleving.

Verzoeker acht het in dit verband ook illustratief dat Griekenland systematisch weigert om zelfs maar te antwoorden op verzoeken tot terugname of overname in het kader van de Dublin III-verordening: het land komt met andere woorden zijn verplichtingen niet na en a fortiori geldt dit ook ten aanzien van erkende vluchtelingen die worden geconfronteerd met hetzelfde probleem van onverschilligheid. In deze kan ook niet worden vertrouwd op de rapportering van EUAA, aangezien deze is gebaseerd op "opgesmukte cijfers" die werden verstrekt door de Griekse overheden zelf. Besluitend stelt verzoeker dat het overduidelijk is dat de Griekse overheden de problemen waarmee zij worden geconfronteerd inzake verzoeken om internationale bescherming totaal niet aankunnen, zodat terugkeerders zoals hij bij terugkeer dreigen terecht te komen in een situatie van verregaande deprivatie. Ten slotte wijst verzoeker op racisme en discriminatie in Griekenland en het gebrek aan bescherming daartegen door de politie.

Verzoeker licht hierbij toe dat hij afkomstig is uit Gaza, daar is vertrokken in 2022 en na wat omzwervingen is toegekomen op het eiland Kos. Nadat hij daar in februari 2023 werd erkend als vluchteling is hij doorgereisd naar Athene, waar hij enkele dagen heeft gewerkt in de appelsienenpluk. Aangezien verzoeker een broer had in Zweden, is hij naar dat land doorgereisd. Verzoeker wenst te benadrukken dat hij in Griekenland geen vast werk vond en er werd geslagen en mishandeld. Hij werd er geconfronteerd met racisme en discriminatie en had geen enkele mogelijkheid om zich hiertegen te doen beschermen door de overheden of de rechterlijke macht. Het verwijt dat hij te snel zou zijn vertrokken en onvoldoende inspanningen zou hebben geleverd om zich staande te houden in Griekenland acht verzoeker niet pertinent, zeker in het licht van een toekomstgerichte beoordeling van zijn beschermingsverzoek.

Voor zover hij enige kennis had van het Grieks, is deze taalkennis inmiddels volledig teloorgegaan. Daar komt bovenop dat zijn Griekse verblijfsvergunning inmiddels is verstreken: zijn AMKA en AFM zijn niet langer geldig of actief, bepaalde netwerken in Griekenland zijn niet meer aanwezig en de lange duur van de in België gevoerde procedure en het gegeven dat hij Griekenland al geruime tijd heeft verlaten maken het voor hem moeilijk om er na terugkeer opnieuw toegang te krijgen tot de hulpverlening. Gelet op dit alles, besluit verzoeker dat er aanleiding is om het standpunt uiteengezet in zijn verzoekschrift te volgen en hem een beschermingsstatus te verlenen.

Verder bevraagd, licht verzoeker nog toe dat hij in België familieleden heeft bij wie hij wenst te kunnen verblijven. Zijn echtgenote en kinderen zijn nog in Gaza, maar verzoeker wenst met hen te worden herenigd. In België is hij momenteel aan het werk als inpakker. Tot slot wijst hij erop dat zijn lang verblijf in België zijn kansen op gezinshereniging in Griekenland heeft tenietgedaan.”

Zoals geacteerd in het proces-verbaal legt verzoeker ter zitting een tweede aanvullende nota neer. Deze omvat algemene landeninformatie omtrent de algemene situatie voor begunstigden van internationale bescherming in en bij terugkeer naar Griekenland daterende van 2022 tot 2025, waaronder het rapport *“Recognised refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2025 (met vermelding van de consulteerbare weblink) alsook de publicatie *“No support for refugees returned to Greece”* van RSA/PRO ASYL van 20 maart 2025 (met vermelding van een consulteerbare weblink). Daarnaast verwijst hij naar het arrest van het Hof van Justitie van 18 juni 2024, C-753/22, QY tegen Bundesrepublik Deutschland (GK), en gaat hij in op de situatie in zijn land van herkomst, met name Gaza. Verzoeker verwijst in deze aanvullende nota ook naar een verslag van Ulysse, maar dit wordt evenwel niet bijgevoegd.

5.2. De Raad herinnert eraan dat artikel 39/76, §1, tweede lid van de Vreemdelingenwet luidt als volgt: *“De partijen kunnen hem tot de sluiting der debatten door middel van een aanvullende nota nieuwe elementen ter kennis brengen. Onverminderd het in artikel 39/60 bedoelde verbod, beperkt de aanvullende nota zich tot deze nieuwe elementen, op straffe van het uit de debatten weren van de aanvullende nota wat het overige betreft. Niet in de aanvullende nota vervatte nieuwe elementen worden ambtshalve uit de debatten geweerd.”*

Waar de rapporten aangehaald in de aanvullende nota's dateren van voor het verzoekschrift van 24 maart 2025 en pas voor de eerste maal bijgebracht worden per aanvullende nota, worden deze uit de debatten geweerd. Deze hadden namelijk reeds eerder kunnen worden voorgelegd bij het verzoekschrift. Aanvullende nota's, net zomin als de vraag tot horen, kunnen niet worden aangewend als uitbreiding van het ingediende verzoekschrift. De procedure in artikel 39/76, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet is namelijk niet bedoeld om door middel van een aanvullende nota de middelen uit het verzoekschrift uit te breiden. Deze bepaling biedt de partijen enkel de mogelijkheid om nieuwe elementen, in de zin van elementen die zij onmogelijk eerder konden aanbrengen, alsnog in een aanvullende nota aan te reiken.

De Raad neemt deze aanvullende nota's mee in het beraad, in zoverre deze betrekking heeft op nieuwe elementen in de zin van artikel 39/76 van de Vreemdelingenwet. Waar in de aanvullende nota's nieuwe middelen worden ontwikkeld, worden deze uit de debatten geweerd.

Een verzoek tot horen na een beschikking op grond van artikel 39/73 van de Vreemdelingenwet heeft op zijn beurt, zoals hoger reeds wordt opgemerkt in punt 2 van het arrest, dan weer uitsluitend tot doel mee te delen dat men zijn standpunt alsnog op de terechtzitting wil uiteenzetten. De vraag tot horen biedt de betrokkene echter geenszins de mogelijkheid om nieuwe middelen of argumenten aan te voeren of om onvolkomenheden in het verzoekschrift alsnog recht te zetten. Het gaat er enkel om dat wie daarom verzoekt de mogelijkheid krijgt zijn standpunt op de terechtzitting uiteen te zetten indien hij het niet eens is met de in de beschikking opgenomen argumentatie (RvS 26 juni 2013, nr. 224.092; RvS 29 oktober 2013, nr. 10.017 (c)). Een verzoek tot horen dient niet om het verzoekschrift uit te breiden, en kan en mag derhalve niet als dusdanig worden gebruikt.

6. Verzoeker brengt, met voormeld betoog ter zitting en in voormelde aanvullende nota's, geen concrete en dienstige argumenten of elementen bij die van aard zijn afbreuk te doen aan de grond in de beschikking van 3 juni 2025.

6.1. Algemene situatie van statushouders in en bij terugkeer naar Griekenland

Heden legt verzoeker via aanvullende nota's het rapport *“Recognised refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, de publicatie *“No support for refugees returned to Greece”* van RSA/PRO ASYL van 20 maart 2025 alsook de *“Communication on the status of migration management in mainland Greece”* van de Europese Commissie van 4 april 2025 (telkens door vermelding van een consulteerbare weblink).

De kernvraag is of de door verzoeker bijgebrachte nieuwe informatie in zijn aanvullende nota's, waarnaar wordt verwezen ter terechtzitting, toelaat anders te oordelen met betrekking tot de situatie van personen die internationale bescherming in Griekenland genieten dan hetgeen uiteengezet is in de beschikking.

De Raad stelt vast dat in de verschillende rapporten in het rechtsplegingsdossier, voorgelegd door beide partijen, de huidige situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland wordt onderzocht, zowel wat betreft de inhoud van de in de artikelen 24 tot en met 35 van de richtlijn 2011/95/EU

bedoelde voordelen waarop zij als begunstigden van internationale bescherming aanspraak maken, als wat betreft de toegang tot deze voordelen.

Uit het geheel van de informatie beschikbaar in het rechtsplegingsdossier blijkt dat het beleid van de Griekse autoriteiten erop is gericht van begunstigden van internationale bescherming te verwachten dat zij zelfstandig zijn en voor hun eigen bestaansmiddelen zorgen, terwijl zij belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om toegang te krijgen tot bepaalde officiële documenten en zij – zeker wanneer zij terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken – kunnen worden geconfronteerd met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange wachtperiode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

Griekenland kent een algemeen juridisch en beleidskader, dat is gericht op een algemene integratie in de Griekse samenleving van statushouders en het faciliteren van de overgang van verzoeker naar statushouder. In februari 2022 heeft Griekenland een nationale strategie voor integratie vastgesteld waarin de noodzaak van een alomvattende integratieaanpak wordt erkend. Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van IGO's en NGO's, die de algemene integratie van statushouders in de Griekse samenleving trachten te bevorderen. Tekortkomingen in de uitvoering van de bestaande wetgeving vormen evenwel een aanzienlijke belemmering voor een soepele integratie. Deze belemmeringen hebben onder meer betrekking op de afgifte en verlenging van verblijfsvergunningen, formaliteiten voor de afgifte van basisdocumentatie (zoals de gezondheidsverzekering, bankrekeningen, belastinggegevens), erkenning van kwalificaties, toegang tot werk en scholing, toegang tot huisvesting en in het algemeen een gebrek aan huisvesting in Griekenland (*“Communication on the status of migration management in mainland Greece”*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-14).

Uit de landeninformatie volgt dat statushouders bepaalde persoonlijke documenten en gegevens nodig hebben die elementair zijn om in Griekenland toegang te verkrijgen tot basisvoorzieningen. Het gaat meer bepaald om de afgifte van een Griekse verblijfsvergunning (ADET), die wordt afgeleverd op basis van de internationale beschermingsstatus, een fiscaal registratienummer (AFM) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA). Het al dan niet beschikken over deze officiële documenten is aldus belangrijk voor de vraag of statushouders in Griekenland het risico lopen om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Uit de landeninformatie blijkt dat het bezit van een geldige ADET immers een voorwaarde is voor het verkrijgen van een sociale zekerheidsnummer (AMKA), terwijl het bezit van een AFM al dan niet indirect, een voorwaarde vormt voor, o.a., het openen van een bankrekening, het huren van een woning, toegang tot de arbeidsmarkt of het verkrijgen van een AMKA, en het bezit van een AMKA een voorwaarde uitmaakt om, o.a., toegang te krijgen tot sociale uitkeringen, (gratis) gezondheidszorg en de arbeidsmarkt (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 12, 24; *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025). Naast voormelde documenten hebben statushouders in Griekenland ook een reisdocument nodig om een bankrekening te openen of om toegang te hebben tot het platform van het ministerie van Financiën (AADE) en het online belastingplatform Taxisnet. Zowel erkende vluchtelingen als subsidiaire beschermden kunnen reisdocumenten van de Griekse overheden verkrijgen (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 19; *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 18-20). Statushouders moeten evenwel belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels overwinnen om toegang te krijgen tot voormelde officiële documenten. Het verkrijgen en vernieuwen van bepaalde documenten blijkt vaak complex te zijn, waarbij administratieve obstakels veel statushouders ervan weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals de gezondheidszorg, huisvesting, sociale zekerheid, de arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand onder dezelfde of vergelijkbare voorwaarden als Griekse onderdanen (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 4-6, 20 en 22).

A. Eerste afgifte van een ADET

Volgens de zogenaamde ADET-verordening wordt de beslissing tot toekenning van de ADET in principe opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven. In elk geval moet de beslissing tot toekenning van een ADET aan de statushouder worden meegedeeld op dezelfde dag als de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming. Dit is overeenkomstig een omzendbrief van het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Ondanks deze regel geeft de Griekse asieldienst op dit moment nog steeds ADET-beslissingen als aparte administratieve handelingen af, die ze samen met de beslissing over de goedkeuring van de asielaanvraag aan de betrokken statushouder meedeelt.

Vervolgens moeten statushouders binnen de zes maanden per e-mail een afspraak met de Griekse politie om de nodige documenten en vingerafdrukken voor te leggen voor de daadwerkelijke fysieke afgifte van een gedrukte ADET. De Griekse politie tracht de afspraken binnen de 10 dagen na de e-mail vast te leggen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen, met pasfoto's en een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt. Het duurt vervolgens 1 tot 2 maanden vooraleer de gedrukte ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk verwittigd dat hun ADET gedrukt is en/of klaar is om het worden opgehaald. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET-kaarten klaar liggen om te worden afgehaald. Er wordt van statushouders verwacht dat zij deze lijsten dagelijks nakijken (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 5-17).

B. Afgifte van een AFM

Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen personen die voor 31 december 2020 een beschermingsverzoek indienden en zij die na 31 december 2020 een beschermingsverzoek hebben ingediend.

Sinds 31 december 2020 wordt automatisch een AFM aangemaakt bij het beschermingsverzoek. Personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, krijgen bijgevolg automatisch een AFM wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen. Een statushouder die na 31 december 2020 een beschermingsverzoek indiende, zou in principe een AFM moeten hebben. Persoonlijke gegevens worden echter niet automatisch geactualiseerd door de Griekse overheden eens er internationale bescherming is verleend. Statushouders moeten daartoe een afspraak maken met het bevoegde belastingkantoor (DOY). Dit is evenwel niet mogelijk indien de ADET is verstreken. Personen die automatisch een AFM hebben gekregen, kunnen geen TAXISnet-codes, die noodzakelijk zijn voor transacties met AADE en andere publieke diensten, aanvragen zonder voorafgaandelijk hun gegevens te hebben geactualiseerd bij het belastingkantoor. Aanvragen voor TAXISnet-codes moeten online gebeuren via het AADE-platform dat enkel beschikbaar is in het Grieks. Na de aanvraag wordt een afspraak gemaakt met het bevoegde belastingkantoor om de TAXISnet-codes te ontvangen.

Personen die voor 31 december 2020 een beschermingsverzoek hebben ingediend, die geen AFM hebben verkregen en wiens ADET nog geldig is, kunnen een AFM aanvragen via een videogesprek met een medewerker van de bevoegde autoriteit. Ook kan een AFM aangevraagd worden door een bezoek van de persoon of een gemachtigde aan het plaatselijke belastingkantoor (DOY) in de woonplaats van de statushouder. Bij de registratie bij dit belastingkantoor wordt om een adresbewijs gevraagd. Dit kan een certificaat van een opvanglocatie zijn, een energierekening of een kopie van een huurcontract op naam van de statushouder. Statushouders die dakloos zijn of geen adresbewijs kunnen overleggen, kunnen geen AFM verkrijgen. Als gevolg hiervan kunnen zij geen belastingaangifte doen of een belastingverklaring ontvangen.

Een AFM wordt automatisch gedeactiveerd eens de ADET vervalt en kan niet worden gebruikt tot de ADET wordt verlengd (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 19-20; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 20-21).

C. Afgifte en activering van een AMKA

Een AMKA, dit is een sociale zekerheidsnummer, is vereist voor de toegang tot sociale uitkeringen, de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Samen met de afgifte van de verblijfsvergunning is de Griekse asieldienst verplicht om statushouders te informeren dat zij voortaan in aanmerking komen voor een AMKA en dat zij binnen één maand de wettelijk vereiste stappen moeten ondernemen om dit nummer aan te vragen. Om een AMKA te verkrijgen, moet de statushouder de Griekse autoriteiten vragen om zijn voorlopig sociale zekerheidsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg, zgn. PAAYPA) om te zetten in een AMKA, een sociale zekerheidsnummer. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. De omzetting gebeurt niet automatisch maar moet worden gevraagd. Obstaten en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET kunnen de afgifte van een AMKA beïnvloeden en dus ook de toegang voor statushouders tot het gezondheidszorgsysteem.

Sinds een nieuwe ministeriële verordening van december 2023 (hierna: AMKA-verordening), is de afgifte van een AMKA vanaf 1 april 2024 gekoppeld aan de voorwaarde van *"een geldige verblijfstitel in het land met toegang tot de arbeidsmarkt"*. De redenering hierachter is dat mensen die hun ADET niet verlengen geen belang meer hebben bij een AMKA, aangezien zij niet meer in Griekenland verblijven en daarom niet meer onder het Griekse sociale zekerheidsstelsel vallen. Deze verordening is ingegeven vanuit de gedachte om arbeidsmigratie en sociale zekerheid aan elkaar te koppelen. Een onbedoeld gevolg is dat de AMKA van statushouders bij het aflopen van hun ADET wordt gedeactiveerd, ook indien er een verlengingsaanvraag in behandeling is. De aanvraag voor een AMKA moet in persoon gebeuren voor een zgn. KEP of e-EFKA. Sinds 22 december 2024 vallen de uitgifte, activering en reactivering van de AMKA evenwel onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Migratie en Asiel.

Sinds 1 april 2024 wordt een AMKA, het sociale zekerheidsnummer, na voorlegging van een geldige ADET, bij een eerste afgifte inactief afgegeven. Om de daarbij horende rechten van o.m. gezondheids-zorg en sociale bijstand te genieten, moet dit AMKA nummer vervolgens worden geactiveerd. In tegenstelling tot wat in de wet is bepaald, kunnen statushouders hun AMKA niet onder dezelfde voorwaarden activeren als Griekse burgers. Artikel 6 (5) van de AMKA-verordening bepaalt dat derdelanders hun wettelijk verblijf alsook hun verblijf in Griekenland moeten aantonen en stipuleert welke stukken daartoe moeten worden voorgelegd. Wettelijk verblijf wordt in beginsel aangetoond door het voorleggen van een geldig paspoort van een derde land of een geldig reisdocument alsook een geldige verblijfstitel voor Griekenland met recht op toegang tot de arbeidsmarkt. Hierbij moet echter worden opgemerkt dat statushouders zijn vrijgesteld van het voorleggen van een geldig paspoort of reisdocument, zodat het voorleggen van een geldige ADET in beginsel volstaat als bewijs van wettelijk verblijf. Het bewijs van verblijf in het land kan bestaan uit één van de volgende documenten: fiscaal woonplaatsattest, eigendomsbewijs, huurovereenkomst, verklaring van vrije concessie of gastvrijheid, verblijfsbewijs in het kader van een huisvestingsprogramma voor vluchtelingen. Daklozen kunnen dit document vervangen door een certificaat van gebruik van een slaapzaal of een certificaat afgegeven door de gemeentelijke sociale dienst of het gemeenschapscentrum. Gedetineerden moeten een certificaat van detentie overleggen. Daarnaast moeten statushouders ook een certificaat van aanwerving van een werkgever of een arbeidsovereenkomst die is geüpload in het informatiesysteem van het ministerie van Werkgelegenheid (ERGANI); een verklaring van de bevoegde belastingdienst dat men als zelfstandige is begonnen voorleggen of een bewijs van studie. Met deze laatste voorwaarde behandelt de Griekse wet statushouders anders dan Griekse en Unieburgers, voor wie de bovenstaande vereisten alternatief en niet cumulatief gelden. De eis dat alle statushouders een certificaat van aanwerving van een werkgever of een in ERGANI geüpload arbeidscontract of een verklaring van zelfstandig ondernemerschap van de bevoegde belastingdienst moeten indienen voor de activering van de AMKA, heeft tot gevolg dat statushouders die nog niet werken of vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, automatisch worden uitgesloten van toegang tot openbare gezondheidszorg en sociale voorzieningen.

De Griekse ombudsman en de Europese Commissie hebben hierover reeds hun bezorgdheden geuit. Het Griekse ministerie van Migratie en Asiel heeft toegegeven dat een wetswijziging nodig is, die tot nu toe niet is doorgevoerd. Ten slotte zorgt de eis van een 'geldige' verblijfsvergunning (ADET) voor een actieve AMKA voor ernstige problemen in de praktijk, omdat de AMKA automatisch wordt gedeactiveerd op de dag nadat de verblijfsvergunning is verlopen, als deze niet is verlengd of als de internationale of tijdelijke beschermingsstatus is ingetrokken. Dit betekent dat de eventuele lange wachttijden voor de verlenging van de ADET (zie infra) onvermijdelijk invloed hebben op de activeringsstatus van de AMKA (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-24; *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 20-22 alsook de referenties in de voetnoten naar de consulteerbare weblink refugee.info/Health_Service)

D. Afgifte van reisdocumenten

Het verkrijgen van een reisdocument in Griekenland voor statushouders gebeurt niet automatisch en is afhankelijk van de betaling van een vergoeding. Om het te verkrijgen, moeten statushouders bij het bevoegde paspoortbureau van de Griekse politie een afspraak maken om een aanvraag in te dienen. Zij moeten daarvoor alle vereiste documenten voorleggen. Om te weten of het reisdocument klaar is, moet een lijst worden geraadpleegd die regelmatig online wordt gepubliceerd. Een reisdocument kan alleen persoonlijk worden afgehaald bij het regionaal asielkantoor (RAO) in Athene, Thessaloniki of Kreta (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 18-19).

E. Huisvesting

Wat huisvesting voor statushouders betreft, blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat van statushouders in Griekenland wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verbleven 30 dagen na het verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna zelf op zoek gaan naar huisvesting (rapport *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 3).

Het zogenaamde HELIOS-project (Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection) was het voornaamste officiële integratieprogramma in Griekenland voor statushouders. Het HELIOS-project werd geïmplementeerd door de IOM met de steun van de EU ten bedrage van 60 miljoen euro en de bijstand van verschillende NGO's en lokale besturen. Vanaf 1 januari 2022 werden het beheer en de financiering van het HELIOS-project overgenomen door het Griekse ministerie voor Asiel en Migratie. Het HELIOS project liep officieel af op 30 november 2024. Het werd vanaf januari 2025 vervangen door het HELIOS+ project, gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds (ESF+) om de voortzetting van dit integratie-programma op lange termijn te waarborgen.

Het HELIOS+-programma biedt op zich geen huisvesting maar de diensten die aan statushouders onder dit nieuwe integratieprogramma worden verleend, blijven vergelijkbaar, met name wat betreft huursubsidies, taaltrainingen en integratielessen. Wel wordt meer aandacht besteed aan inzetbaarheid op de arbeidsmarkt.

Integratiesteun wordt verleend voor een periode tot 12 maanden en inschrijving is mogelijk tot twee jaar na de toekenning van een internationale beschermingsstatus. Er is evenwel een bezorgdheid dat dit nieuwe HELIOS+-project lijkt te zijn ontworpen op een kleinere schaal die niet beantwoordt aan de werkelijke behoeften van de vluchtelingenpopulatie in Griekenland (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 29-30; *"Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-13).

Het risico voor statushouders in Griekenland om, na de periode van 30 dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming, in een situatie van dakloosheid terecht te komen, is zeer groot. Het is immers zeer moeilijk om binnen die periode van 30 dagen de nodige documenten en middelen te verkrijgen om hun integratie te starten en huisvesting te verkrijgen.

Voor het verkrijgen van een huisvestingstoelage is een verblijf van minstens 5 jaar in Griekenland vereist waardoor statushouders vaak niet aan deze voorwaarde voldoen. Zelfs statushouders die het HELIOS-programma hebben doorlopen, dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd, gelet op obstakels van discriminatie en gebrek aan betaalbare huisvesting. Bovendien ontvangen statushouders bij terugkeer naar Griekenland geen informatie over de nodige procedures om hun rechten aldaar als statushouder te doen gelden. Statushouders kunnen toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen. De toegang tot deze opvangcentra kan voor statushouders door tal van factoren in de praktijk echter beperkt zijn, bijvoorbeeld omdat sommige centra alleen mensen accepteren die Grieks of Engels spreken, omdat naast geldige documenten zoals een verblijfsvergunning, AFM en AMKA, medische onderzoeken op huidziekten, röntgenfoto's van de borstkas en een psychiatrische evaluatie een vereiste zijn voor toegang tot alle opvangcentra en omdat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben bereikt (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 32).

F. Arbeidsmarkt

Wat de toegang tot de arbeidsmarkt betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang voor statushouders onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen.

In de praktijk moeten statushouders beschikken over een geldige ADET, een geldige AFM en een geldige AMKA. In het RSA/PRO ASYL-rapport wordt tevens gesteld dat een actieve AMKA nodig is. Om deze reden stelt RSA/PRO dat de Griekse wetgeving een cirkelredenering hanteert waarbij toegang tot basisrechten als minimumvoorwaarde voor integratie in de gastsamenleving in feite afhankelijk is van reeds verzekerd werk (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 24 en 34). De Raad wijst er hierbij op dat een certificaat van aanwerving van een werkgever, d.i. in wezen een werkbelofte, op zich volstaat om een AMKA te activeren en om vervolgens met deze actieve AMKA de toegang tot de arbeidsmarkt, met alle rechten en plichten, te verkrijgen.

Verder moet rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistieken. Veel statushouders zijn werkzaam in de informele economie, waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld (*"Country Report: Greece. Update 2023"*, AIDA/ECRE, juni 2024, p. 270-271).

Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van IGO's en NGO's, die de integratie van statushouders in de Griekse arbeidsmarkt trachten te bevorderen en te faciliteren, zoals banenbeurzen, taalcursussen, het geven van advies of bijstand bij het vinden van werk, enz. (*"Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 14-15).

G. Sociale zekerheid

Wat de toegang tot de sociale zekerheid betreft, genieten statushouders toegang tot sociale voorzieningen zonder dat er onderscheid wordt gemaakt tussen vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten. Een belangrijke ontwikkeling in 2024 was de belemmering van de toegang tot alle sociale uitkeringen, aangezien de activering van de AMKA die voor het verkrijgen van deze uitkeringen vereist is, afhankelijk is van het bestaan van een geldig arbeidscontract, werkbelofte of zelfstandig ondernemerschap.

Daarnaast zouden statushouders dezelfde rechten moeten genieten en de nodige sociale bijstand krijgen volgens de voorwaarden die gelden voor Griekse onderdanen, zonder discriminatie. De Europese Commissie heeft echter een inbreukprocedure ingeleid tegen Griekenland omdat het niet alle bepalingen van de richtlijn 2011/95/EU heeft omgezet. Het betreffen vooral mogelijke schendingen door Griekenland van artikel 29, lid 1

van de richtlijn 2011/95/EU ten aanzien van de rechten van personen die internationale bescherming genieten, en met name hun toegang tot sociale voorzieningen na verlening van internationale bescherming. Uit de informatie blijkt dat de voorwaarden met betrekking tot de verblijfsduur waarvan de toekenning van talrijke sociale tegemoetkomingen afhankelijk is, geen rekening houden met de bijzondere situatie van begunstigen van een internationale beschermingsstatus. Dit heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen begunstigen van internationale bescherming en Griekse onderdanen, waarbij statushouders de facto worden uitgesloten van verschillende vormen van sociale bijstand. Om in aanmerking te komen voor sociale uitkeringen in Griekenland, moet een statushouder minstens vijf jaar legaal en permanent in Griekenland hebben gewoond, maar afhankelijk van de sociale uitkering kan deze vereiste worden uitgebreid tot meer dan tien jaar permanent legaal verblijf (*"Country Report: Greece. Update 2023"*, AIDA/ECRE, juni 2024, p. 273-274).

Dit is onder meer het geval voor de huisvestingstoelage (waarvoor een legaal en duurzaam verblijf van vijf jaar in Griekenland is vereist), de geboortetoelage (toegankelijk voor alle moeders die twaalf jaar lang ononderbroken legaal op Grieks grondgebied verblijven), de maandelijkse kinderbijslag (toegankelijk voor wie vijf jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft), invaliditeitsuitkeringen (die een onderzoek door een accreditatie-centrum vereisen waaruit blijkt dat wie om betaling van deze uitkeringen verzoekt voor ten minste 67% arbeidsongeschikt is), evenals uitkeringen voor niet-verzekerde gepensioneerden (toegankelijk voor wie vijftien jaar lang permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft). Deze de facto uitsluiting van statushouders van de toegang tot bepaalde sociale uitkeringen is het gevolg van een politieke keuze van de Griekse autoriteiten die gezien de strekking van de informatie over deze kwestie niet lijkt te zullen veranderen. Meer dan twee jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie heeft Griekenland nog steeds geen stappen ondernomen om aan de EU-normen te voldoen (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 25-27).

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt ook dat er geen specifieke uitkering bestaat voor statushouders om hun toegang tot het sociaalezekerheidsstelsel te garanderen. De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen en die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend (zgn. 'cash assistance'), wordt automatisch niet meer uitbetaald maar direct stopgezet van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze beslissing nog niet aan deze verzoeker werd meegedeeld (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 25).

Het gegarandeerde minimuminkomen (een toelage van 216 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene (108 euro) of kind (54 euro)) is formeel toegankelijk voor statushouders. Er zijn echter meerdere cumulatieve voorwaarden waaraan moet worden voldaan. Daardoor worden in de praktijk veel statushouders uitgesloten, zoals individuen of gezinnen die door een gebrek aan financiële middelen gedwongen worden om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of mensen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat moeten leven. Op dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkdiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met mensen die geen Grieks of Engels spreken) alleen dakloosheidsbewijzen uit aan mensen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten – waaronder het bezit van verblijfsdocumenten –, zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS-woonbijstandsprogramma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Om een gegarandeerd minimuminkomen aan te vragen, moeten statushouders in het bezit zijn van een geldige ADET, AFM, TAXISnet-codes, een belastingverklaring, een actieve AMKA alsook een bankrekening hebben (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 27-28).

H. Gezondheidszorg

Wat de toegang tot de gezondheidszorg betreft, hebben statushouders gratis toegang tot gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen. Ondanks dit wettelijk kader, wordt de toegang tot de gezondheidszorg in de praktijk belemmerd door een aanzienlijk tekort aan middelen en capaciteit voor zowel buitenlanders als de lokale bevolking. Afhankelijk van de benodigde zorg, is er gewoonlijk een wachttijd van enkele weken of maanden. Dit is het gevolg van het bezuinigingsbeleid dat in Griekenland wordt gevoerd. Bovendien hebben administratieve belemmeringen met betrekking tot de afgifte van een AMKA directe gevolgen voor de toegang voor statushouders tot gezondheidszorg in Griekenland (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 35, *"Country Report: Greece. Update 2023"*, AIDA/ECRE, juni 2024, p. 275-277). De gezondheidszorg bestaat uit toegang tot publieke gezondheidszorg, en sluit dus toegang tot private zorgaanbieders uit. Statushouders met een actieve AMKA maar zonder ziektekosten-verzekering hebben immers sinds maart 2022 niet langer toegang tot privé dokters. Deze statushouders kunnen enkel een beroep doen op dokters uit openbare ziekenhuizen

of gezondheidscentra voor het voorschrijven van medicatie, therapeutische operaties en diagnostische onderzoeken.

De AMKA-verordening zorgt er verder voor dat statushouders die nog niet werken of niet kunnen werken omwille van hun gezondheidstoestand of leeftijd (bijvoorbeeld ouderen) en geen actieve AMKA bezitten, automatisch van toegang tot de publieke gezondheidszorg worden uitgesloten.

Dit neemt niet weg dat een statushouder zonder AMKA of zonder actieve AMKA niet verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, met name spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat: *"If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription"* (UNHCR Greece, *"Living In Greece – Access to healthcare"*, beschikbaar op: <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare>; *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. 49-51). Statushouders zonder actieve AMKA die niet in een opvangfaciliteit verblijven en een afspraak willen maken in een ziekenhuis, wordt aangeraden daarvoor een beroep te doen op een NGO. Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook deels gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorge-schreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (UNHCR, *"Information Guide for Beneficiaries of International Protection"*, beschikbaar op: https://migrant-integration.ec.europa.eu/system/files/2023-10/Information%20Guide%20for%20Beneficiaries%20of%20International%20Protection_Eng.pdf; Refugee.info Greece, *"Health care without a social security number (PAAYPA or AMKA)"* beschikbaar op <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985632313623>).

NGO's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders, waaronder medische en psychologische hulp, psychosociale ondersteuning en begeleiding. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. 50, 67; Europese Commissie, *"Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, 4 april 2025, p. 4, 7-8).

De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via een betalend telefoonnummer dat uitsluitend in het Grieks of Engels verloopt. Wie geen Grieks of Engels spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkendiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 35; *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. 49-51).

1. Verlenging van een ADET

Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de verlenging van een ADET van statushouders die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk kan zijn en dat deze situatie enkele maanden of zelfs meer dan een jaar kan aanhouden.

In beginsel moeten verzoeken om verlenging van een ADET uiterlijk 30 dagen voor het verstrijken van de vergunning bij de Griekse asieldienst worden ingediend. Wanneer de verblijfsvergunning te laat wordt verlengd zonder goede reden, wordt een boete van 100 euro opgelegd. In een omzendbrief wordt toegelicht wat goede redenen kunnen zijn (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7). Statushouders die niet langer over een geldige ADET beschikken kunnen te maken krijgen met zeer lange wachttijden voor de verlenging van de verblijfsvergunning en andere noodzakelijke documenten voor de effectieve uitoefening van hun rechten als statushouder. Bovendien lopen statushouders na terugkeer uit een andere lidstaat een groot risico om voor langere tijd dakloos te worden. Als de ADET vervalt, worden de AFM en de AMKA automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een statushouder bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid of toegang tot gezondheidszorg.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor statushouders in Griekenland om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Dit geldt ook voor statushouders die terugkeren uit een andere EU-lidstaat. Het ontbreken van een geldige ADET kan voor statushouders die naar Griekenland terugkeren een aanzienlijk obstakel vormen voor de uitoefening van hun rechten als statushouder in dit land en moet daarom in aanmerking

worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland.

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt ook dat de aanvragen om verlenging per e-mail bij de asielautoriteiten moeten worden ingediend, samen met een digitale pasfoto, en dat de beslissing ook per e-mail aan de aanvrager wordt ter kennis gebracht (*"Country Report: Greece. Update 2023"*, AIDA/ECRE, juni 2024, p. 244-246; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7-9).

Omdat er in dit stadium geen rechtsbijstand wordt geboden, kunnen statushouders die analfabeet zijn en/of niet over de nodige technische vaardigheden beschikken moeilijkheden ondervinden bij het aanvragen van de vernieuwing van hun verblijfsvergunning (*"Country Report: Greece. Update 2023"*, AIDA/ECRE, juni 2024, p. 244).

Gelet op het volume kan het registreren en uploaden van de verlengingsaanvragen in de databank voor verblijfsvergunningen twee weken tot zelfs maanden in beslag nemen. Zodra de verlengingsaanvraag is ingediend, moeten de Griekse autoriteiten de nodige controles uitvoeren, zoals het nagaan van het verleden van de aanvrager (antecedentenonderzoek), alvorens een beslissing te nemen. Gezien het aantal verlengingsaanvragen, het gebrek aan personeel bij de asielinstanties en de lange duur van het onderzoek door de politieke en gerechtelijke autoriteiten naar het verleden van de aanvrager, kan deze fase van de procedure enkele maanden duren. Tijdens deze wachtperiode ondervinden statushouders dus grote moeilijkheden bij de toegang tot diensten zoals sociale bijstand, gezondheidszorg of de arbeidsmarkt, waardoor zij de facto in een precarie situatie kunnen terechtkomen.

Als statushouders een e-mail ontvangen waarin hen de toekenning van de gevraagde verlenging van hun verblijfsvergunning wordt meegedeeld, moeten zij binnen de zes maanden online een afspraak maken met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET neer te leggen, zoals pasfoto's, een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt en vingerafdrukken. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van tien dagen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Het duurt vervolgens gemiddeld één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk op de hoogte gebracht van het moment van de materiële afgifte van hun verlengde verblijfsvergunning. De asielautoriteiten publiceren op hun website namelijk een lijst met nummers van de dossiers waarin vernieuwde ADET's klaar zijn om op de aangegeven dag opgehaald te worden, zodat deze databank wekelijks moet worden geraadpleegd. Als de statushouder zich niet op de aangegeven datum aandient, plannen de asielinstanties niet automatisch een nieuwe afspraak. De statushouder moet dit aanvragen. Voor deze stap is fysieke aanwezigheid in Griekenland vereist, aangezien een dergelijke aanvraag niet per telefoon of e-mail kan (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 10-13). In het licht van de talrijke hierboven genoemde administratieve, technologische en taalgerelateerde barrières lijkt het voor een statushouder die in een andere lidstaat een nieuw verzoek om internationale bescherming indient bijzonder moeilijk om vanuit het buitenland reeds stappen te ondernemen voor de vernieuwing/verlenging van de ADET indien de verblijfstitel verlopen is om zo de beschreven moeilijkheden inzake de leefomstandigheden in Griekenland in afwachting van de afgifte van de vernieuwde/verlengde ADET te vermijden en aldus niet in een precarie situatie terecht te komen.

Het aantal ADET-verlengingsaanvragen dat eind 2024 bij de Griekse asieldienst in behandeling was, bedroeg 5.311, d.w.z. een stijging van 32% ten opzichte van 4.029 op 16 februari 2024. Bijna 40% van de ADET-verlengingsaanvragen was eind 2024 al meer dan zes maanden in behandeling. Volgens cijfers die de Griekse asieldienst in februari 2025 heeft verstrekt, is het aantal ADET-verlengingsaanvragen dat in behandeling is, gedaald van 4.029 op 16 februari 2024 tot 2.621 op 11 februari 2025. Daarvan dienden er nog 13 te worden geüpload, 239 moesten worden toegewezen aan een dossierbehandelaar en 2369 waren in behandeling (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 8-9).

Bij het verstrijken van een ADET is er geen uniform bewijs van rechtmatig verblijf waarmee statushouders hun verblijfsrecht kunnen aantonen terwijl hun verlengingsaanvraag in behandeling is. Ze ontvangen wel op aanvraag een attest van verlengingsaanvraag. Op aanvraag kunnen de statushouders ook een "certificaat van begunstigde van de vluchtelingenstatus" of een "certificaat van begunstigde van subsidiaire bescherming" verkrijgen. Evenwel zijn er vertragingen in de registratie van de aanvragen tot verlenging van de ADET in het Alkyoni-systeem en daardoor ook in het verkrijgen van deze attesten en certificaten. De huidige attesten van verlengingsaanvraag en de certificaten van beschermingsstatus, die drie tot zes maanden geldig kunnen zijn, worden door andere Griekse overheidsinstanties veelal niet geaccepteerd als bewijs van verblijfsrecht indien de ADET is verlopen. Andere Griekse overheidsinstanties zijn terughoudend om deze documenten te accepteren, omdat ze geen veiligheidskenmerken en een foto van de statushouders bevatten. Daardoor kunnen statushouders geen aanspraak maken op hun socio-economische rechten en

hebben ze gedurende een aantal maanden, onder meer, geen toegang tot tewerkstelling of sociale bijstand. In oudere certificaten werd wel vermeld dat de betreffende statushouder zijn rechten en toegang behield tijdens de verlengingsprocedure. Deze vermelding ontbreekt echter bij de nieuwere attesten van verlengingsaanvraag. In tegenstelling tot wat de Griekse autoriteiten aan de Europese Commissie verklaard hebben, stelt RSA vast dat de certificaten die worden uitgereikt aan statushouders terwijl ze wachten op hun ADET-verlenging hen nog steeds geen toegang geven tot de rechten en voordelen verbonden aan hun beschermingsstatus, onder meer wat betreft de toegang tot de arbeidsmarkt (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 15-16; *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 18-19). Ook wordt hun toegang tot een advocaat hierdoor bemoeilijkt.

De Duitse autoriteiten hebben samen met de Griekse autoriteiten en de IOM een project opgezet om statushouders die vanuit Duitsland terugkeren te ondersteunen in hun integratie in de Griekse samenleving. Het project, dat door de EU wordt gefinancierd, biedt statushouders bij hun terugkeer onderdak, voedsel en sociale begeleiding aan evenals ondersteuning bij het voorbereiden van de nodige documenten om een naadloze integratie in Helios+ te garanderen (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36; *"Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 13).

Uit de beschikbare informatie blijkt dat statushouders in Griekenland *in principe* via de internationale luchthaven van Athene naar Griekenland terugkeren vanuit andere Europese landen, hoewel er recente gevallen zijn van personen die terugkeren via de luchthaven van Thessaloniki. Bij aankomst op de luchthaven ontvangen zij geen enkele informatie of voorlichting over mogelijkheden qua huisvesting of stappen die zij moeten ondernemen om hun rechten in Griekenland te laten gelden (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36).

Uit de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier volgt verder dat personen die onder de oude procedure, geldend onder het presidentieel decreet 114/2010, dus voor 7 juni 2013, internationale bescherming kregen, een hernieuwing van hun verblijfsvergunning moeten vragen bij het directoraat van de Griekse vreemdelingenpolitie. Bij de hernieuwingsaanvraag moet worden aangetoond dat er nog steeds vervolging is in het land van herkomst. Een beslissing volgt gewoonlijk een jaar na de hernieuwingsaanvraag. Wegens de grote achterstand heeft een groot aantal statushouders gedurende meer dan een jaar geen toegang tot de arbeidsmarkt, sociale bijstand en soms gezondheidszorg waardoor ze worden blootgesteld aan ontbering en dakloosheid. In afwachting van de vernieuwing van de verblijfstitel wordt een attest afgegeven maar dit attest bevat geen foto, watermerk of enige andere wettelijke bepaling die toelaat dat het wordt aanvaard door andere Griekse overheidsdiensten (*"Country Report: Greece. Update 2023"*, AIDA/ECRE, juni 2024, p. 247).

Uit het geheel van de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier blijkt aldus dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een statushouder wiens ADET is vervallen ook noodzakelijk is dat deze actueel beschikt over middelen, of een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten – wat enige tijd kan duren – het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale bijstand en de huisvesting.

6.2. Gelet op wat voorafgaat, kan de Raad niet anders dan besluiten dat de situatie van statushouders in en bij terugkeer naar Griekenland op dit ogenblik nog steeds ernstig en moeilijk is, wat onder meer is te wijten aan de administratieve obstakels op het vlak van onder meer toegang tot huisvesting, werkgelegenheid en socio-economische en medische hulp waarmee zij worden geconfronteerd.

De door verzoeker bijgebrachte, nieuwe informatie van 2025 inzake de situatie van statushouders in en bij terugkeer naar Griekenland, waaronder de meest recente versie van het rapport *"Recognised refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, bevestigt dat de situatie voor Griekse statushouders moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid, en toegang tot sociale voorzieningen en gezondheidszorg.

Aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de duur van de procedures voor de afgifte of vernieuwing van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, het Griekse politieke en socio-economische klimaat, tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratieprogramma's, het gebrek aan tolkdiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen, evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende socialezekerheidsuitkeringen (gevisieerd in de inbreukprocedure die de Europese Commissie in januari 2023 heeft opgestart) vormen barrières die ervoor zorgen dat statushouders binnen de Griekse samenleving in (zeer) preciaire levensomstandigheden kunnen terechtkomen.

Gelet op nieuwe Griekse wetgeving, onder meer inzake een AMKA, stelt de Raad een evolutie vast naar een toenemende bureaucratische complexiteit in het verkrijgen van de juiste documenten die statushouders toegang geven tot de rechten en voordelen die zijn verbonden aan hun internationale beschermingsstatus in Griekenland.

6.3. De Raad herinnert er echter aan dat de tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, *“een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid (moeten) bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89). Deze drempel *“wordt dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling”* (*ibid.*, pt. 91).

Rekening houdend met de ter beschikking gestelde informatie overweegt de Raad in de huidige stand van zaken dat er niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland van die aard zijn dat elke statushouder bij terugkeer naar dat land *a priori* een reëel risico loopt om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is. De hoger vermelde informatie over de situatie in Griekenland is op zichzelf niet voldoende om zonder meer te concluderen dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft verkregen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden.

Ofschoon de informatie die verzoeker per aanvullende nota's heeft aangebracht actueler is en recentere gegevens bevat dan de informatie die eerder voorlag bij de kennisgeving van de beschikking, laat deze landeninformatie evenwel niet toe te besluiten dat de levensomstandigheden in Griekenland voor statushouders van die aard zijn dat zij bij een terugkeer naar dat land *a priori* een reëel risico lopen om terecht te komen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie waar de Griekse autoriteiten onverschillig tegenover (zouden) staan en een verdere individuele beoordeling niet meer nodig is.

De loutere stelling van verzoeker ter terechtzitting dat Griekenland tekortschiet in zijn verplichtingen inzake de begeleiding van verzoekers om internationale bescherming, hetgeen hij onder meer afleidt uit het gegeven dat de Griekse overheid systematisch weigert te antwoorden op verzoeken tot terug- of overname in het kader van de Dublin III-verordening, doet hier niet anders over denken. Los van het feit dat verzoeker geen objectieve elementen aanbrengt die deze bewering staven, benadrukt de Raad dat hij niet dienstig kan verwijzen naar de situatie van verzoekers om internationale bescherming in Griekenland daar deze geen verband houdt met zijn eigen situatie als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland en dus niet relevant is voor de beoordeling van de situatie van statushouders aldaar. In dit verband stipt de Raad aan dat de verwijzing in het RSA-rapport naar een *“total halt of basic services for refugees”* (p. 3) bij nadere lezing enkel betrekking heeft op het stopzetten van bepaalde voorzieningen voor asielzoekers en niet voor statushouders in Griekenland.

Het betoog van verzoeker dat niet kan worden vertrouwd op de rapportering van EUAA omdat deze zou zijn gebaseerd op *“opgesmukte cijfers”* van de Griekse overheden, kan niet worden gevolgd. Deze stelling is een blote, niet-onderbouwde bewering en houdt er bovendien geen rekening mee dat in de beschikbare landeninformatie wordt verwezen naar een breed scala aan bronnen, waaronder internationale organisaties zoals UNHCR, verschillende ngo's die actief zijn in Griekenland en onafhankelijke waarnemingen gebaseerd op eigen casussen en veldonderzoek. Er is derhalve sprake van een breed bronnengebruik, wat maakt dat de beschikbare landeninformatie niet louter steunt op officiële overheidsgegevens, maar eerder een gedifferentieerd beeld schetst van de situatie van statushouders in Griekenland. Het betoog van verzoeker, wiens aanvullende nota's zijn doorspekt met dezelfde landeninformatie, doet hierover niet anders denken. Minstens toont verzoeker niet aan dat hij beschikt over relevante informatie die het bovenstaande beeld dat naar voren komt uit de beschikbare bronnen doorprikt. Immers, in de analyse van de voorgelegde landeninformatie wordt rekening gehouden met de nuances die RSA aanbrengt aan de informatie die de Griekse overheden doorgeven aan de Europese instanties.

Met het betoog ter zitting en de loutere verwijzing naar de bijgebrachte en beschikbare algemene landeninformatie toont verzoeker dus niet aan dat elke begunstigde van internationale bescherming in Griekenland zich in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie zoals geduid door het Hof van Justitie bevindt of dat hij of zij er bij terugkeer automatisch in zal belanden.

Het bovenstaande neemt niet weg dat voorzichtigheid en zorgvuldigheid geboden zijn bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van begunstigen van internationale bescherming in Griekenland.

In dit verband moet rekening worden gehouden met “*alle gegevens van de zaak*” (HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van de verzoeker op basis van zijn individuele omstandigheden te beoordelen.

Een individuele beoordeling van verzoekers concrete, persoonlijke situatie en voorliggend beschermingsverzoek blijft dus aan de orde. In deze moet bijzondere aandacht worden besteed aan het bestaan van een eventuele kwetsbaarheid van een verzoeker, aan zijn individueel profiel en zijn vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in zijn eigen basisbehoeften te voorzien.

Daarbij komt het aan verzoeker toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden, dat hij zich op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat hij niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, te weerleggen.

6.4. Persoonlijke situatie van verzoeker als Grieks statushouder

6.4.1. In de punten 6, 7 en 8 van de beschikking van 3 juni 2025 wordt uitgebreid ingegaan op verzoekers persoonlijke situatie als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland en worden de individuele elementen die hij heeft aangehaald omstandig besproken, waarbij wordt vastgesteld dat hij niet aantoonde dat hij persoonlijk zijn rechten en voordelen als statushouder in Griekenland niet meer kan laten gelden en een situatie van materiële deprivatie dreigt.

De Raad herneemt kort enkele bevindingen van bestreden beslissing en de beschikking:

- verzoeker is een zelfredzame jongeman die niet aannemelijk maakt dat hij een bijzondere kwetsbaarheid heeft die hem zou verhinderen zijn rechten als statushouder te doen gelden;
- verzoeker kreeg op 13 februari 2023 de vluchtelingenstatus toegekend in Griekenland en hij verkreeg er tevens verblijfsdocumenten, geldig tot en met 13 februari 2026;
- verzoeker heeft geen medische of psychologische problemen (NPO, p. 4 en 11);
- uit verzoekers verklaringen en gedragingen blijken niet de nodige inspanningen om zich als Grieks statushouder in de Griekse samenleving te integreren door er onder meer werk en huisvesting te zoeken en de taal te leren; hij bleef slechts gedurende twee maanden in Griekenland (NPO, p.6);
- verzoeker toont evenmin aan geen toegang te hebben (gehad) tot medische gezondheidszorg in Griekenland; hij toont, gelet op de korte tijd die hij in Griekenland verbleef na de toekenning van de vluchtelingenstatus en zijn gebrekkige inspanningen om aldaar een leven op te bouwen, niet aan dat hij door de onverschilligheid van de Griekse overheden, buiten zijn wil en persoonlijke keuzes om, niet in de mogelijkheid was om zijn rechten als statushouder aldaar te doen gelden en evenmin zijn er indicaties dat dit het geval zal zijn bij terugkeer naar Griekenland.

Verzoekers betoog ter terechtzitting is niet van aard afbreuk te doen aan de in de beschikking gedane individuele beoordeling van zijn persoonlijke situatie en levensomstandigheden als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland, zoals hierna zal blijken.

6.4.2. De Raad onderstreept dat verzoeker, die geen bijzondere kwetsbaarheid kent, nog kan beschikken over een verblijfsvergunning, geldig tot 13 februari 2026. Verzoekers betoog dat deze verstreken is, ontbeert aldus feitelijke grondslag. Verzoeker is overigens in het bezit van deze verblijfsvergunning (ADET) (NPO, p.7; AD CGVS, groene map met documenten, document 1).

Uit de landeninformatie blijkt verder dat personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen automatisch een AFM krijgen wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen. Een statushouder die na 31 december 2020 een beschermingsverzoek indiende zou in principe een AFM moeten hebben. In tegenstelling tot wat verzoeker beweert, zijn hier voorwaarden van adresbewijs niet aan de orde. Enkel aan personen die voor 31 december 2020 een beschermingsverzoek hebben ingediend en niet automatisch een AFM hebben gekregen, wordt een adresbewijs gevraagd alvorens een AFM wordt uitgereikt. Een AFM wordt pas gedeactiveerd wanneer de ADET vervalt. In casu heeft verzoeker zijn beschermingsverzoek ingediend na 31 december 2020 en beschikt hij nog steeds over een geldige verblijfsvergunning tot februari 2026 (ADET). Verzoeker heeft bijgevolg wel degelijk automatisch een fiscaal registratienummer (AFM) gekregen dat toegang geeft tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Het is verder (het verlopen van) de geldigheid van de verblijfsvergunning die belangrijk is, niet het al dan niet kwijt zijn van de gedrukte verblijfsvergunning. Aangezien verzoekers verblijfsvergunning niet verloopt voor 13 februari 2026, is zijn AFM ook geldig tot die datum. Zelfs als verzoeker stappen moet ondernemen om een duplicaat van zijn gedrukte verblijfsvergunning te krijgen, blijft hij toegang houden tot de arbeidsmarkt, een bankrekening en de huur van goederen.

In zoverre hij nog niet in het bezit is van een sociaal zekerheidsnummer (AMKA) en hij na de afgifte van zijn ADET nog geen stappen heeft ondernomen om zijn voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA) om te zetten in een sociaalzekerheidsnummer, wijst de Raad er verder op dat de beschikbare landeninformatie niet wijst op bijzondere problemen waar verzoeker in geval van terugkeer naar Griekenland de procedure om een AMKA te verkrijgen nog dient te voltooien. Om een AMKA te verkrijgen, dient enkel een geldige ADET te worden voorgelegd. Verzoeker toont niet aan dat hij bij terugkeer de procedure om zijn AMKA te doen afleveren niet zou kunnen voltooien. Wat betreft de activering van zijn AMKA maakt verzoeker niet in concreto aannemelijk dat hij in geval van terugkeer naar Griekenland geen werk zal kunnen vinden, minstens een werkbefoorte, niet aan een adres of huisvesting zal kunnen geraken en hij de vereiste documenten niet zal kunnen voorleggen voor het activeren van zijn AMKA, zoals uiteengezet in punten C en F van dit arrest. De Raad herinnert er hierbij aan dat verzoeker geen bijzondere kwetsbaarheid heeft die belangrijke negatieve gevolgen heeft op het vlak van zijn zelfredzaamheid en autonomie en die het hem dermate moeilijk maakt om zich staande te houden. Er liggen geen stukken voor waaruit blijkt dat verzoeker (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt is.

Uit de voorgelegde landeninformatie blijkt voorts dat verzoeker in geval van terugkeer naar Griekenland en in afwachting van het verkrijgen van zijn AMKA, wanneer hij daartoe de nodige stappen zet, niet zal zijn verstoken van toegang tot gezondheidszorg. De Raad verwijst hierbij naar punt H van dit arrest waarin wordt uiteengezet waarom een statushouder zonder AMKA of zonder actieve AMKA niet zal zijn verstoken van toegang tot gezondheidszorg.

6.4.3. Het is niet onredelijk om van verzoeker, die in Griekenland werd erkend als vluchteling, te verwachten dat hij inspanningen levert om zijn levensomstandigheden aldaar te verbeteren en er een bestaan uit te bouwen. In punt 8 van voormelde beschikking worden deze vaststellingen omstandig geduid. Verzoeker gaat niet concreet in op de inhoud van de beschikking en formuleert hiertegen geen concrete repliek. Derhalve doet hij hierover thans niet anders oordelen en slaagt hij er niet in de concrete vaststellingen in de bestreden beslissing en voormelde beschikking in een ander daglicht te plaatsen.

Waar verzoeker ter terechtzitting nogmaals herhaalt dat hem niet kan worden verweten dat hij te snel uit Griekenland zou zijn vertrokken en dat de motivering dat hij onvoldoende inspanningen zou hebben geleverd om zich staande te houden in Griekenland niet pertinent is, wijst de Raad op wat hierover reeds werd gemotiveerd in de bestreden beslissing en de beschikking: *“De Raad wijst er voorts op dat het aan de begunstigde(n) van internationale bescherming toekomt om de nodige inspanningen te doen om zich te integreren in de samenleving waar hij/zij internationale bescherming heeft bekomen, door er onder meer werk en huisvesting te zoeken en de taal te leren. In de bestreden beslissing wordt terdege vastgesteld: “Nadat u eerst aangaf geen dag te hebben gewerkt in Griekenland en verklaarde dat er helemaal geen werk is (CGVS, p. 7, 9) gaf u vervolgens aan toch twee dagen te hebben gewerkt in de appelsienenpluk. U stopte hier na twee dagen echter mee omdat zwaar werk was tegen een lage betaling (CGVS, p. 10). Bovendien verliet u Griekenland slechts 25 dagen na het verlaten van het opvangcentrum (CGVS, p. 6). Dit getuigt dan ook niet van een oprechte intentie om een duurzaam bestaan op te bouwen in Griekenland.”*

En ook: *“Er kan van verzoeker verwacht worden dat hij de nodige procedures doorloopt en geduld uitoefent vooraleer hieromtrent conclusies te trekken. Zulke inspanningen blijken niet uit verzoekers verklaringen en gedragingen, zoals ook de commissaris-generaal pertinent vaststelt. De houding en het handelen van verzoeker duiden er daarentegen op dat hij geenszins van plan was om in Griekenland een duurzaam leven en een toekomst uit te bouwen. Uit verzoekers verklaringen blijkt dat hij slechts 25 dagen na het verlaten van het opvangcentrum Griekenland verliet en in het totaal amper twee maanden in Griekenland verbleef (NPO, p.6 en 9). Hieruit kan geen oprechte intentie blijken om een duurzaam bestaan op te bouwen in Griekenland.”* Het is niet onredelijk om van verzoeker, die in Griekenland internationale bescherming heeft verkregen, te verwachten dat hij inspanningen levert om zijn levensomstandigheden aldaar te verbeteren en er een bestaan uit te bouwen. Door louter eerder aangehaalde verklaringen en argumenten te herhalen en de gedane gevolgtrekkingen tegen te spreken, zonder echter concreet in te gaan op de inhoud van de beschikking en hiertegen daadwerkelijk enige concrete repliek te formuleren, doet verzoeker thans niet anders oordelen en slaagt hij er niet in de concrete vaststellingen in de bestreden beslissing en voormelde beschikking in een ander daglicht te plaatsen.

Verzoeker meent ter terechtzitting nog dat, voor zover hij enige kennis had van het Grieks, deze taalkennis inmiddels volledig is teloorgegaan. De Raad kan aannemen dat het Grieks niet beheersen een bijkomende hinderpaal kan vormen. Uit zijn verklaringen kan evenwel niet blijken dat verzoeker doorgedreven stappen zette om werk te zoeken, de taal te leren of zich in Griekenland te integreren, waardoor het voor hem onmogelijk is conclusies te trekken omtrent de mogelijkheden op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid, gezondheidszorg of het aanbieden van taalcursussen in Griekenland. Ook blijkt niet dat hij doorgedreven stappen zette om aldaar de Griekse taal te leren, te meer hij slechts 25 dagen in Griekenland verbleef na het verlaten van het opvangcentrum (NPO, p.6 en 9). Bovendien blijkt uit zijn verklaringen dat verzoeker tijdens zijn verblijf in Griekenland werk gevonden had, maar dit stopzette wegens een te lage verloning (NPO, p.10).

Verzoeker toont aldus niet aan dat hij na terugkeer in Griekenland niet de mogelijkheid zou hebben om de taal te leren of om werk te zoeken en ondersteuning te verkrijgen.

Ter terechtzitting verklaart verzoeker nog dat bepaalde netwerken in Griekenland niet meer aanwezig zouden zijn. Evenwel is dit niet meer dan een blote bewering. Bovendien doen verzoekers verklaringen op zitting geen afbreuk aan de pertinente vaststellingen in punt 8 de beschikking en in de bestreden beslissing: *“U hebt namelijk in Athene een verwant bij wie u reeds kosteloos kon verblijven en die er al jarenlang woont en werkt en die u bij een terugkeer naar Griekenland aldus de nodige ondersteuning kan geven (CGVS, p. 6-7). Daarnaast hebt u ook een groot familiaal netwerk in Europa (CGVS, p. 8), dat u reeds in het verleden financieel heeft geholpen (CGVS, p. 5, 8). U bent een jonge man zonder medische of psychologische problemen (CGVS, p. 4, 11) en hebt in België werk en een woning gevonden (CGVS, p. 4).”* Hieruit volgt dat verzoeker in staat moet zijn om in Griekenland eventuele moeilijkheden te overkomen.

Een algemene verwijzing, zoals in het verzoekschrift waarbij dienaangaande naar algemene landeninformatie wordt verwezen en naar de moeilijke (levens)omstandigheden voor begunstigten van internationale bescherming in Griekenland, volstaat niet om zonder meer aan te tonen dat verzoeker als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie verkeerde dan wel bij een terugkeer dreigt terecht te komen. Dit dient *in concreto* te worden aangetoond, waartoe hij in gebreke blijft.

6.4.4. Waar verzoeker ter terechtzitting nogmaals op algemene wijze gewag maakt van discriminatie en racisme in Griekenland, stelt dat hij werd geslagen en mishandeld en wijst op het gebrek aan bescherming daartegen door de Griekse autoriteiten, wijst de Raad erop dat dit niet volstaat om zonder meer aan te tonen dat verzoeker als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie verkeerde dan wel bij een terugkeer dreigt terecht te komen. Dit dient *in concreto* te worden aangetoond, waartoe verzoeker in gebreke blijft.

Ook werd reeds bemerkt dat hieruit evenmin kan blijken dat hij hierdoor in geval van terugkeer naar Griekenland zal terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften. De Raad merkt in dat verband op dat vreemdelingen in Griekenland, net als in andere lidstaten, kunnen worden geconfronteerd met discriminatie, racisme of xenofobie maar dat dit niet leidt tot het besluit dat de Griekse autoriteiten hun verplichtingen ten aanzien van verzoeker niet zullen nakomen of dat dit invloed heeft op de werking van de officiële instanties en de rechtscolleges in Griekenland. Bovendien houdt dit op zich evenmin in dat de Griekse autoriteiten hun verdragsrechtelijke verplichtingen niet nakomen en dat zij niet bij machte zouden zijn om een passende bescherming te bieden bij situaties van discriminatie, racisme of xenofobie. Ter terechtzitting stelt verzoeker in het algemeen nog dat in Griekenland geen enkele mogelijkheid was om zich hiertegen te doen beschermen door de overheden of de rechterlijke macht. Het vermoeden dat zijn grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, impliceert tevens dat de daar aanwezige autoriteiten in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden mits verzoeker uiteraard de nodige stappen zet, *quod non in casu*, zoals in de bestreden beslissing terdege wordt gemotiveerd:

“Waar u stelt dat u als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland het slachtoffer bent geworden van aanvaringen met de daar aanwezige autoriteiten, die u een zestal keer tegenhielden, controleerden en sloegen, moet vooreerst worden opgemerkt dat u niet op overtuigende wijze aantoont dat u, rekening houdend met uw individuele situatie, de nodige ernstige pogingen ondernomen hebt om er uw rechten te doen gelden. U hebt immers nooit klacht ingediend tegen deze agenten (CGVS, p. 10-11). Nochtans moet in het licht van hoger genoemd vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, waaronder het gegeven dat de daar aanwezige autoriteiten in beginsel in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden, redelijkerwijze van u verwacht worden dat u alle mogelijke middelen uitput die het recht in Griekenland u biedt, evenals dat u dit uitvoerig en omstandig documenteert. U legt echter géén stavingsstukken neer wat betreft de gebeurtenissen die u naar eigen zeggen te beurt zijn gevallen, noch wat betreft eventuele ernstige initiatieven die u hierop ondernomen hebt om bescherming af te dwingen. Dit plaatst een wezenlijke kanttekening bij de waarachtigheid, minstens de ernst van de feiten die u inroept.”

6.4.5. Wat betreft verzoekers betoog dat hij wenst te worden herenigd met zijn echtgenote en kinderen en dat zijn lang verblijf in België zijn kansen op gezinshereniging in Griekenland heeft tenietgedaan, benadrukt de Raad dat het doel van de asielprocedure er niet in bestaat om het recht op eerbiediging van het gezinsleven te horen bevestigen, noch om de echtgenote van verzoeker te laten overkomen. Wel heeft een asielprocedure als opzet internationale bescherming te verlenen aan personen die in hun land van herkomst een vrees voor vervolging in vluchtelingrechtelijke zin koesteren of er een reëel risico lopen op het lijden van ernstige schade zoals bepaald in de definitie van subsidiaire bescherming, of zoals *in casu* na te gaan of verzoeker zich in de Europese lidstaat die hem reeds internationale bescherming verleende, *in casu*

Griekenland, niet langer kan beroepen op de bescherming die hem reeds werd toegekend. Voorts toont verzoeker niet aan dat hij, die de vluchtelingenstatus heeft verkregen in Griekenland, zijn gezinsleven aldaar niet zou kunnen voortzetten. Bovendien toont verzoeker evenmin aan dat hij als persoon die internationale bescherming geniet in Griekenland in deze lidstaat geen gerechtelijke of andere stappen zou kunnen ondernemen indien hij meent dat zijn recht op privé- en gezinsleven onder artikel 8 van het EVRM door deze beperkingen zou zijn geschonden.

Waar verzoeker nog voorhoudt dat hij in België familieleden heeft bij wie hij wenst te kunnen verblijven – verzoeker heeft neven in België die erkend zijn (NPO, p.8) –, wijst de Raad erop dat de bestreden beslissing geen terugkeer- of verwijderingsbeslissing inhoudt. Bovendien benadrukt de Raad dat elk verzoek om internationale bescherming integendeel op individuele basis dient te worden beoordeeld, waarbij rekening wordt gehouden met de persoon van de verzoeker evenals de specifieke gegevens eigen aan het dossier op het ogenblik van de beslissing aangaande het verzoek om internationale bescherming, in het bijzonder het gegeven dat zijn verzoek niet-ontvankelijk kan worden verklaard omdat hij reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, en hij niet op concrete en individuele wijze heeft aangetoond dat deze bescherming niet effectief zou zijn.

Het loutere feit dat verzoeker familielid is van een begunstigde van internationale bescherming in België, betekent geenszins dat de Belgische bevoegde instanties ertoe zijn gehouden om eveneens aan hem een internationale beschermingsstatus te verlenen louter en alleen omwille van het internationale beschermingsstatuut van een familielid. Noch het Vluchtelingenverdrag, noch de Europese regelgeving, noch de Belgische wetgeving verplichten de Belgische asielinstanties om op hun beurt een internationale beschermingsstatus toe te kennen aan een familielid van een begunstigde van internationale bescherming, louter op basis van zijn familieband met deze persoon.

6.5. Situatie in het land van herkomst

Waar verzoeker in zijn aanvullende nota de situatie in zijn land van herkomst, met name Gaza, bespreekt, stelt de Raad vast dat aangezien verzoeker reeds een internationale beschermingsstatus werd toegekend in Griekenland die als toereikend werd beoordeeld, de commissaris-generaal niet opnieuw diende te bepalen of hij nood heeft aan een dergelijke status. De beoordeling of de verzoeker een gegronde vrees heeft voor vervolging of een reëel risico loopt op ernstige schade in zijn land van herkomst dient slechts te worden gemaakt indien het vermoeden dat de aan hem toegekende bescherming in Griekenland effectief is, wordt ontkracht. Verzoeker is op dit punt in gebreke gebleven. In deze omstandigheden is zijn verwijzing naar de algemene veiligheidssituatie in Gaza niet dienstig.

Om diezelfde reden zijn verzoekers argumentatie in de ter zitting neergelegde aanvullende nota en zijn verwijzing naar het arrest van het Hof van Justitie van 18 juni 2024, C-753/22, QY tegen Bundesrepublik Deutschland (GK), waarbij duiding wordt gegeven bij de verplichting van de autoriteit van de lidstaat om, wanneer zij het verzoek ten gronde onderzoekt in het licht van de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet, rekening te houden met de beslissing van een andere lidstaat waarbij de verzoeker reeds internationale bescherming werd verleend, evenmin dienstig. *In casu* ligt er immers geen ontvankelijk beschermingsverzoek voor zodat er geen verder onderzoek nodig is.

6.6. Verzoeker brengt bijgevolg, gelet op het voorgaande, in deze stand van zaken geen dienstige elementen bij die ertoe nopen anders te oordelen dan hetgeen in de bestreden beslissing en in voormelde beschikking wordt aangegeven.

7. Derhalve wordt geen afbreuk gedaan aan de in de beschikking van 3 juni 2025 opgenomen grond en de in de bestreden beslissing gedane vaststellingen. Bijgevolg brengt verzoeker heden geen elementen naar voor waaruit blijkt dat hij zich niet langer kan beroepen op de bescherming die hem reeds werd toegekend in Griekenland.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

Het beroep wordt verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op acht december tweeduizend vijftientig door:

M. MAES TORRES LOREDO,

kamervoorzitter

T. LEYSEN,

griffier

De griffier,

De voorzitter,

T. LEYSEN

M. MAES TORRES LOREDO